

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2002 tot uitvoering van het Titel IV, hoofdstuk II en Titel V, hoofdstuk IV van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit voorziet een aantal wijzigingen in de wijze van monsterneming van het geloosde afvalwater. Deze monsterneming kan gebruikt worden als basis voor de berekening van de heffing op de waterverontreiniging.

1. SITUERING

A. BELEIDSDOELSTELLING

Deze materie heeft betrekking op het beleidsdomein Omgeving, meer in het bijzonder het waterbeleid, en behoort tot de bevoegdheden van de Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Het ontwerp van besluit bevat een aantal wijzigingen in de wijze van monsterneming die kan dienen als basis voor de berekening van de heffing op de waterverontreiniging. De voorgestelde wijzigingen werden ingegeven door praktijkervaring en rechtspraak. Een eenvoudigere en duidelijkere procedure voor de meetcampagne wordt beoogd, meetcampagnes worden financieel aantrekkelijker gemaakt voor kleine en/of minder vervuilende heffingsplichtigen door ook kortere meetcampagnes dan de 3- of 5-daagse mogelijk te maken, alsook wordt getracht naar een betere aansluiting op alle bedrijfssituaties. Het gebruik van schepmonsters ter controle en gebruik voor het berekenen van de heffing wordt in de regelgeving ingeschreven. Er wordt ingezet op verdere digitalisering Tenslotte worden ook nog een aantal louter technische aanpassingen doorgevoerd.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 21/06/2023.
- Het bijgaand voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/284 van 23/06/2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In voorliggend ontwerp worden verschillende wijzigingen doorgevoerd die enerzijds beter inspelen op de noden van de praktijk en anderzijds de Vlaamse Milieumaatschappij in staat moeten stellen te komen tot een correctere en dichter bij de realiteit aansluitende heffing op de waterverontreiniging. Zo worden in eerste instantie de wijze en modaliteiten voor bemonsteringen aangepast die gebruikt worden als basis om deze heffing op de waterverontreiniging te berekenen. Het gebruik van schepmonsters wordt algemeen, zij het in specifiek voorziene situaties, ingevoerd en naast de 3- en 5-daagse monsternemingscampagne, is het nu ook mogelijk een 1- of 2-daagse campagne te organiseren, waarvan de resultaten onder bepaalde voorwaarden voor meerdere heffingsjaren gebruikt kunnen worden. Deze kortere monsternemingscampagnes moeten het ook voor kleinere en/of minder vervuilende ondernemingen financieel aantrekkelijk maken om te kiezen voor de uitgebreide berekeningsmethode, zodat de belaste vervuiling in lijn ligt met de reële vervuiling en deze zo ook beloond kunnen worden voor hun milieu-inspanningen. Maandoverschrijdende meetcampagnes worden ook mogelijk gemaakt.

Verder wordt voor het melden van een monsternemingscampagne een vaste datum vooropgesteld wat minder aanleiding zal geven tot discussie. Daarnaast wordt in dit wijzigingsbesluit de monsternameprocedure vereenvoudigd door het afvullen van contrastalen enkel op verzoek te laten gebeuren. Voorts stemt dit ontwerpbesluit deze procedure beter af op alle bedrijfssituaties door te bepalen dat er gemeten moet worden gedurende op elkaar volgende etmalen van lozing. En voortaan kan de Vlaamse Milieumaatschappij voor niet tijdens de bemonstering te voorziene situaties afwijken van het minimum vereiste aantal op elkaar volgende etmalen voor zover dit de bepaling van de vuilvracht niet significant beïnvloedt.

Bovendien wordt een correcte meting van het geloosd afvalwater verzekerd door de heffingsplichtigen te verplichten alle lozingspunten gelijktijdig te bemonsteren behalve in geval van schriftelijke staving dat de lozingspunten niet met elkaar in verbinding staan. Tenslotte worden de overbodig geworden bijlagen bij het uitvoeringsbesluit opgeheven en is van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal onvolkomenheden in het wijzigingsbesluit van 26 april 2019 recht te zetten. Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking hierna.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Voor de toepassing van artikel 4.2.2.3.1. van het gecoördineerd decreet integraal waterbeleid is het noodzakelijk dat er resultaten beschikbaar zijn van monsternemingen. Waar de heffingsplichtige zelf moet voorzien in dergelijke resultaten om gebruik te kunnen maken van de uitgebreide berekeningsmethode, kan ook de Vlaamse Milieumaatschappij monsternemingen laten uitvoeren ter

controle. De resultaten van de monsternemingen van de Vlaamse Milieumaatschappij kunnen dan ook, afhankelijk van de situatie, in aanmerking worden genomen voor de berekening van de heffing.

Momenteel kan, aldus artikel 2 van het Uitvoeringsbesluit, enkel rekening gehouden worden met de resultaten van tijds- of debietsgebonden monsternemingen. Vaak zijn echter ook resultaten beschikbaar van schepmonsters, al dan niet uitgevoerd door de Vlaamse Milieumaatschappij, die de nodige informatie bevatten om als bijkomend controlemiddel te kunnen worden ingezet en ook eventueel kunnen in aanmerking worden genomen bij de latere heffingsberekening. In het bijzonder wordt dan gedacht aan monsternemingen door de Vlaamse Milieumaatschappij genomen in het kader van de vergunningsproblematiek of monsternemingen afkomstig van de toezichthouder bevoegd voor milieuhandhaving uitgevoerd bij vaststellingen ter plaatse. Hoewel deze informatie beschikbaar en bruikbaar is, laat de huidige stand van de regelgeving niet toe dat deze in aanmerking wordt genomen.

De voorgestelde aanpassingen aan artikel 2, §1, 3° en 4°, willen het gebruik van resultaten van schepmonsters principieel toelaten voor de heffingsberekening. De beoogde schepmonsters dienen uitgevoerd te zijn door de Vlaamse Milieumaatschappij, al dan niet in het heffingenkader, of door de toezichthouder bevoegd voor milieuhandhaving. Resultaten van schepmonsters uitgevoerd door de heffingsplichtige of in zijn opdracht, zullen slechts in uitzonderlijke gevallen in aanmerking kunnen worden genomen. Dit bv. voor de bepaling van de vuilvracht van het gecapteerde oppervlaktewater in toepassing van artikel 4.2.2.4.1, §1 van het decreet, maar ook voor andere nog in het decreet en dit besluit te voorziene situaties. In andere situaties worden de resultaten van schepmonsters afkomstig van de heffingsplichtige uitgesloten. Er wordt hierbij ook verwezen naar de toelichting bij de voorgestelde aanpassingen aan artikel 3 van het besluit.

Net zoals bij tijdsgebonden monsternemingen, zal ook bij schepmonsters geen meting gebeurd zijn van het volume Qd. Deze parameter zal daardoor ook bepaald dienen te worden conform artikel 2, §1, 1°, b).

Momenteel staat in artikel 2 telkens bij de parameter Qd, CZV, BZV en ZS aangegeven dat deze betrekking hebben op de maand met de grootste bedrijvigheid. Dit geeft de indruk dat deze parameters van de meet- en bemonsteringen die plaatsvinden buiten de maand van de grootste bedrijvigheid, niet aan deze voorwaarden moesten voldoen. Dit is uiteraard niet het geval. Voor de duidelijkheid wordt deze specificatie dan ook telkens weggelaten.

Met het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening, voor een eerste maal principieel goedgekeurd op de Ministerraad van 18 november 2022, worden een aantal wijzigingsvoorstellen gedaan aan het DIWB. Onder de voorstellen behoort ook het voorstel tot het afstappen van de “maand van grootste bedrijvigheid” om te evolueren naar een “periode van de grootste vervuiling”. Deze evolutie biedt ook ruimte aan maandoverschrijdende meet- en bemonsteringscampagnes. Dit zorgt ook voor een oplossing in gevallen waarin de heffingsplichtige door een probleem dat zich voordoet tijdens een meetcampagne die plaatsvindt op het einde van een maand, niet aan het vereiste minimum aantal meet- en bemonsteringsdagen zou komen. In het huidige systeem is een verlenging van een meetcampagne niet meer mogelijk indien de maand ten einde is gekomen en moet dus een nieuwe meetcampagne worden aangemeld. Het heeft eveneens een positief gevolg op de capaciteit van de labo's die de bemonsteringen moeten uitvoeren. Door het verwijderen van de verwijzingen naar “de maand van de grootste bedrijvigheid” doorheen de tekst van dit besluit, wil men ook al de ruimte voorzien voor deze maandoverschrijdende meet- en bemonsteringscampagnes.

Artikel 2

Rekening houdende met de in de praktijk opgedane ervaring worden in artikel 3 een aantal aanpassingen doorgevoerd. Artikel 3, 1° bepaalt dat de heffingsplichtigen tien werkdagen vóór de maand waarin bemonsterd wordt de Vlaamse Milieumaatschappij schriftelijk moeten verwittigen. De monsters voor contra-analyses dienen gedurende vijf werkdagen te worden bewaard. Tevens legt het

besluit een minimale frequentie van bemonstering op: vijf of drie dagen naargelang de laatst vastgestelde heffing meer of minder dan 12.500 EUR bedraagt. De naleving van deze procedure is in artikel 3, § 6 op straffe van nietigheid voorgeschreven.

In de huidige stand van de regelgeving moet de heffingsplichtige 10 werkdagen voor het begin van de maand waarin de monsterneming zal gebeuren de Vlaamse Milieumaatschappij schriftelijk op de hoogte te stellen van een geplande meet- en bemonsteringscampagne. In de praktijk leidt dit steeds tot een verschuiving van de uiterste meldingsdatum, wat door heffingsplichtigen niet als eenduidig wordt ervaren. Meer duidelijkheid wordt bekomen door in artikel 3, 1° een vaste datum voorop te stellen, nl. de 20ste van de maand voorafgaand aan de maand waarin de monsternemingen zullen aanvatten. De term “aanvatten” wijst erop dat, in tegenstelling tot voorheen, monsternemingen nu ook maandoverschrijdend zullen kunnen plaatsvinden. De huidige tekst geeft aan dat de melding van de meet- en bemonsteringscampagne schriftelijk dient te gebeuren. In de praktijk gebeurt de melding via het door de Vlaamse Milieumaatschappij ter beschikking gestelde meldingsformulier. Gelet op de verdere digitalisering en om tegelijkertijd te anticiperen op de evolutie van melding via een digitaal loket, wordt de term “schriftelijk” vervangen door “op de door de Vlaamse Milieumaatschappij voorziene wijze”.

Volgens de huidige tekst van artikel 3, 1° en 3° moeten de labo's bij het uitvoeren van een meetcampagne al naargelang het geval steeds contrastalen ter beschikking houden voor de Vlaamse Milieumaatschappij of de heffingsplichtige ook al worden die zelden of nooit (tijdig) afgehaald om te analyseren en mee te nemen in de heffingsberekening. De nietigheidssanctie impliceert dat het niet-bewaren van contrastalen aanleiding kan geven tot nietigheid van de analyseresultaten. Vandaar de noodzaak om het uitvoeringsbesluit op dit punt te wijzigen in die zin dat de labo's bij het uitvoeren van bedrijfscampagnes contrastalen maar moeten afvullen en bijhouden op uitdrukkelijk verzoek van de Vlaamse Milieumaatschappij. Omgekeerd zal bij de aanvang van een controlecampagne steeds de vraag gesteld worden of de heffingsplichtige de contrastalen wenst te ontvangen en dit schriftelijk wil bevestigen. Zowel de heffingsplichtige als de Vlaamse Milieumaatschappij kunnen reeds voor aanvang schriftelijk aangeven contrastalen te willen ontvangen van (geplande) bemonsteringen, maar uiterlijk zal dit dienen te gebeuren bij aanvang van de monsternemingen.

Artikel 3, § 5 legt de verplichting op te meten in 3 of 5 op elkaar volgende etmalen met volledige productieactiviteit. Voor grotere ondernemingen is de kostprijs van deze meetcampagnes meestal maar een beperkte kost in verhouding met het financieel voordeel dat wordt gehaald uit de toepassing van de uitgebreide berekeningsmethode. Voor kleinere ondernemingen, waar de heffing beduidend lager ligt, is dit echter niet het geval. Kleinere, minder vervuilende, ondernemingen die inspanningen hebben gedaan op milieuvlak en bv. grote investeringen hebben gedaan in hun waterzuivering, zullen door de kostprijs van de 3-daagse meetcampagne, toch nog kiezen voor de forfaitaire berekeningsmethode. De omzettingscoëfficiënten gaan echter uit van ongezuiverd afvalwater, waardoor de op deze wijze berekende vuilvracht een overschatting is van de werkelijke vuilvracht. Om deze kleine, minder vervuilende ondernemingen toch te kunnen belonen voor hun milieu-inspanningen, voorziet het voorstel in de invoering van 1- en 2-daagse meet- en bemonsteringscampagnes. Het minimumaantal etmalen wordt nu ook gekoppeld aan de vervuilingseenheden bepaald in het voorafgaande heffingsjaar en niet meer aan het bedrag van de heffing.

Hoewel de gemiddelde kostprijs van de 1- en 2-daagse meetcampagnes en de daarbij horende analyse merkbaar lager zal liggen dan deze voor de 3- en 5-daagse campagnes, kan de kost toch nog als zwaar worden gevoeld in vergelijking met de verschuldigde heffing. In tegenstelling tot de meer vervuilende heffingsplichtigen, zal de milieu-impact van de heffingsplichtigen die voor de kortere meetcampagnes kunnen kiezen, eerder beperkt zijn. Dit zijn ook nu vaak de heffingsplichtigen die op basis van omzettingscoëfficiënten worden belast. Er wordt daarom voorzien dat de resultaten van de kortere campagnes voor meerdere heffingsjaren gebruikt kunnen worden, zodat niet jaarlijks de kost voor bemonstering en analyse dient te worden gedragen. De resultaten van de 1-daagse meet- en bemonsteringscampagne zullen kunnen gebruikt worden voor het heffingsjaar waarvoor de

campagne wordt uitgevoerd, alsook voor de 2 daaropvolgende heffingsjaren. De resultaten van de 2-daagse meet- en bemonsteringscampagne voor het betreffende heffingsjaar en het daarop volgende. De kostprijs wordt zo voor beide categorieën uitgevlakt. Het hergebruik van de resultaten is daarbij de eigen keuze van de heffingsplichtige. Het staat hem vrij toch jaarlijks een 1- of 2- daagse meetcampagne te organiseren. Nieuwe bemonstering zal in ieder geval vereist zijn indien er zich ingrijpende wijzigingen hebben voorgedaan in de productieprocessen of de waterhuishouding van de heffingsplichtige. Wijzigingen worden als ingrijpend aanzien als ze een grote impact hebben op de in het milieu gebrachte vervuiling. Zo zal bv. een nieuw of bijkomend productieproces ongetwijfeld invloed hebben op de totale vuilvracht van het geloosde bedrijfsafvalwater, net als de verhoging van de productie of het gebruik van een andere of bijkomende waterbron.

Hergebruik van de resultaten wordt geacht geen negatieve impact te hebben op het milieu. De heffingsplichtigen die kunnen overgaan tot een 1- of 2-daagse meetcampagne, zijn nu meestal deze die worden belast op basis van de forfaitaire berekeningsmethode. In dat geval wordt er sowieso geen jaarlijkse meetcampagne georganiseerd. Wanneer er nu wordt gekozen voor een korte meetcampagne, zal er minstens 2- of 3-jaarlijks, al naargelang het geval, een meting gebeuren van de vervuiling die in het milieu wordt gebracht. Het opleggen van de voorwaarde dat de waterhuishouding en productieprocessen niet aanzienlijk gewijzigd mogen zijn t.a.v. het jaar waarin de bemonstering werd uitgevoerd, moet daarbij een bijkomende garantie bieden. Bovendien kan de Vlaamse Milieumaatschappij steeds overgaan tot de uitvoering van controle-bemonsteringen.

Verder wordt in artikel 3, §5 momenteel bepaald dat dient te worden gemeten in op elkaar volgende etmalen met volledige productieactiviteit. Deze bepaling is niet voor alle bedrijven geschikt omdat het lozingspatroon niet altijd overeenkomt met de productieactiviteit. Er is hierbij ook een groot onderscheid tussen bedrijven die volcontinue werken en bedrijven die enkel werkzaam zijn gedurende een gedeelte van de week. Bovendien geeft de rechtspraak aan artikel 3, § 5 de interpretatie dat zowel de monsternemingen als de analyseresultaten moeten betrekking hebben op op elkaar volgende etmalen. Artikel 3, § 5 wordt afgestemd op alle bedrijfssituaties door te bepalen dat dient gemeten te worden gedurende op elkaar volgende etmalen van lozing. Bedrijven die slechts werkzaam zijn van maandag tot en met vrijdag bv. zullen er dienen op toe te zien dat alle monsternemingen gebeuren tijdens de dagen waarop zij werkzaam zijn, en dus niet tijdens het weekend. Indien batchlozingen behoren tot de "normale" productie, dan dienen ook deze meegenomen te worden bij de bemonstering.

Bij een onderbreking in de lozing of bij een ander probleem vastgesteld tijdens de bemonstering kan de campagne in principe in onderling akkoord worden verlengd tot een aaneengesloten periode van het vereiste minimum aantal etmalen wordt bereikt. In een aantal uitzonderlijke omstandigheden is verlenging evenwel niet mogelijk omdat zich pas na de bemonstering een probleem voordoet waardoor een bepaald staal bijvoorbeeld niet kan worden geanalyseerd. Voor dergelijke niet tijdens de bemonstering te voorziene situaties krijgt de VMM zowel voor de campagnes in opdracht van de heffingsplichtige als voor de eigen controlecampagnes de mogelijkheid af te wijken van het minimum vereiste aantal op elkaar volgende etmalen. Het betreft gevallen waarbij het wegvallen van een of meerdere etmalen de bepaling van de vuilvracht niet significant beïnvloedt. Ter vrijwaring van de rechten van de heffingsplichtige dient de Vlaamse Milieumaatschappij de redenen voor de afwijking te motiveren. De afwijking op het vereiste minimumaantal etmalen is ook mogelijk bij de nieuwe 2-daagse meet- en bemonsteringscampagne. In dit geval kan aanvaard worden dat slechts 1 etmaal in aanmerking wordt genomen voor het betreffende heffingsjaar. Hergebruik van de resultaten voor het volgende heffingsjaar wordt in dit geval echter niet toegestaan. Er zal bijgevolg een nieuwe 2-daagse campagne dienen te worden georganiseerd voor het daaropvolgende heffingsjaar.

Het huidige uitvoeringsbesluit bevat geen regeling voor het bemonsteren van afvalwater geloosd via meerdere lozingspunten. De heffingsplichtigen werden tot nu toe niet wettelijk verplicht alle punten gelijktijdig te bemonsteren. Eigenlijk vertoont het uitvoeringsbesluit in dit opzicht een lacune omdat de praktijk uitwijst dat de aparte bemonstering van verschillende lozingspunten het risico op fraude doet toenemen. Aangezien de overheid om praktische redenen niet in staat is elke

monsternemingscampagne te controleren, wordt in paragraaf 5 de verplichting opgelegd al het afvalwater afkomstig uit het productieproces gelijktijdig te bemonsteren tenzij de heffingsplichtige schriftelijk aantoont dat de lozingspunten niet met elkaar in verbinding staan. Dit kan o.a. op basis van een rioleringsplan afdoende worden bewezen. Deze bijkomende verplichting is nodig om te voorkomen dat een heffingsplichtige tijdens een meetcampagne een gedeelte van het te bemonsteren afvalwater via een ander op dat ogenblik niet bemonsterd lozingspunt afvoert.

Op heden zuiveren heffingsplichtigen het afvalwater soms verder doorgedreven door dan opgelegd in de voorwaarden van de omgevingsvergunning. De huidige zuiveringstechnologieën laten toe de vervuiling tot een minimum te beperken, wat uiteraard enkel het milieu en de waterkwaliteit kan ten goede komen. In de praktijk stellen we soms echter vast dat een heffingsplichtige die een bijkomende zuivering (bv. reversed osmose) heeft geïnstalleerd, deze enkel inschakelt op het ogenblik dat er bemonsteringen worden uitgevoerd in het kader van de heffing op de waterverontreiniging. De werking van de bijkomende zuivering is vrijwel onmiddellijk merkbaar na inschakeling. In de tussenperiodes blijkt er echter consequent zwaarder vervuild afvalwater te worden geloosd. Op deze manier wordt de heffing kunstmatig laag gehouden, zodat deze in geen geval meer overeenstemt met het "de vervuiler betaalt"-principe. Vooraleer een tijds- of debietsgebonden campagne kan worden aangevat, dient de meetapparatuur te worden opgesteld, zodat een heffingsplichtige te kwader trouw ruimschoots de tijd heeft om eventuele bijkomende zuiveringen in te schakelen. Schepmonsters daarentegen kunnen onmiddellijk worden uitgevoerd. Er wordt daarom in het voorstel voorzien om de Vlaamse Milieumaatschappij de mogelijkheid te laten schepmonsters uit te voeren i.p.v. het organiseren van een 1- of meerdaagse meetcampagne. Wil men de resultaten gebruiken, dan zal men erover moeten waken dat er minstens evenveel schepmonsters worden uitgevoerd als het minimumaantal etmalen in het specifieke geval voor een meet- en bemonsteringscampagne. De schepmonsters die door de Vlaamse Milieumaatschappij in andere materies zijn genomen, bv. in het kader van de vergunning, of door de toezichthouder bevoegd voor milieuhandhaving, worden daarbij ook meegenomen. Er wordt daarom ook uitdrukkelijk gesteld dat de schepmonsters niet, zoals dit in principe het geval is voor de meet- en bemonsteringscampagnes, in een aaneengesloten periode van etmalen van lozing moeten worden uitgevoerd. Daarenboven zijn schepmonsters goedkoper en kunnen makkelijker worden ingepland. Dit maakt dat de Vlaamse Milieumaatschappij meer controles zal kunnen uitvoeren. Het gebruik van schepmonsters kan er bovendien toe leiden dat in geval de resultaten van de heffingsplichtige worden uitgesloten van de berekening van de heffing, teruggegrepen kan worden naar de resultaten van de schepmonsters, zodat de heffing niet o.b.v. de forfaitaire berekeningsmethode dient te worden berekend. Dit zal in het overgrote deel van de gevallen gunstiger zijn voor de heffingsplichtige.

Met het gebruik van de meet- en bemonsteringsresultaten van de schepmonsters dient omzichtig te worden omgegaan. Deze zullen in eerste instantie gebruikt kunnen worden als een controlemechanisme, bv. in situaties waar er een vermoeden van misbruik is. Niet alle resultaten van de genomen schepmonsters moeten worden gebruikt. De Vlaamse Milieumaatschappij zal een afweging maken welke nuttig of noodzakelijk zijn om mee te nemen in de heffingsberekening.

Voor de heffingsplichtige wordt deze keuze niet algemeen voorzien. Bij het nemen van schepmonsters door de Vlaamse Milieumaatschappij zijn steeds beide partijen aanwezig bij de monsterneming, zodat een wederzijdse controle mogelijk is. Dit is niet het geval bij monsternemingen uitgevoerd door of in opdracht van de heffingsplichtige. Praktisch is het voor de Vlaamse Milieumaatschappij ook niet mogelijk om bij dergelijke monsternemingen steeds aanwezig te zijn. De mogelijkheid op misbruik/fraude blijft daardoor bestaan. Dit neemt niet weg dat de heffingsplichtige in bepaalde specifieke situaties de mogelijkheid kan krijgen om de vuilvracht van het (afval)water aan te tonen a.d.h.v. een schepmonster, uitgevoerd door een erkend labo. Deze situaties worden bepaald door het decreet of dit besluit. Deze mogelijkheid bestaat bv. op heden reeds in het kader van artikel 4.2.2.4.1, §1 van het decreet.

Tenslotte worden de verwijzingen naar de maand van de grootste bedrijvigheid verwijderd en wordt in paragraaf 2 ook de verwijzing naar de oude wetgeving, die over het hoofd werd gezien bij eerdere wijziging, aangepast door te verwijzen naar “het decreet”.

Art. 3.

Artikel 5, §1 wordt in eerste instantie aangepast aan de voorstellen tot wijziging van artikel 2 en 3 van het besluit. Verder wordt een derde paragraaf toegevoegd die verduidelijkt dat wanneer wordt bepaald dat een heffingsplichtige de samenstelling van een volume (afval)water mag aantonen a.d.h.v. een schepmonster, de procedures opgenomen in artikel 2 en 3 van dit besluit dienen te worden gevolgd.

Art. 4.

In de huidige samenleving wordt er steeds meer ingezet op digitalisering. Ook op het vlak van de heffingen op de waterverontreiniging en de winning van grondwater werd reeds in het verleden een grote stap gezet met de elektronische aangifte. Nog verdere digitalisering kan leiden tot (administratieve) vereenvoudiging en maakt het makkelijker informatie ter beschikking te stellen. Momenteel dienen de resultaten van meet- en bemonsteringscampagnes schriftelijk, d.i. via aangetekend schrijven, ter kennis gebracht te worden binnen een termijn van dertig werkdagen, een verplichting die zowel geldt voor de heffingsplichtigen als voor de Vlaamse Milieumaatschappij. Al deze resultaten worden daarnaast ook door de Vlaamse Milieumaatschappij ingebracht op het Geoloket Waterkwaliteit. Vanaf 01/01/2024 zal men overgaan naar het volledig digitaal overmaken van de resultaten. Daarom wordt artikel 6 in die zin aangepast. De resultaten dienen niet meer via aangetekend schrijven te worden overgemaakt, maar op de door de Vlaamse Milieumaatschappij voorziene wijze. Ook wordt de termijn voor het overmaken eenvoudiger vastgesteld op twee maanden na de eerste monsternamedag en wordt er niet meer verwezen naar werkdagen. De termijn is hierdoor ook iets ruimer.

Het Geoloket Waterkwaliteit bevat enkel resultaten afkomstig van de heffingsplichtige en VMM. Onder deze laatste resultaten zijn ook resultaten van schepmonsters begrepen die bv. op vergunningsvlak worden uitgevoerd. Momenteel zijn deze echter niet bruikbaar bij de controle en/of de berekening van de heffing. Gelet op de voorgestelde wijzigingen aan artikel 2 en 3 van dit besluit, zullen ook deze resultaten in aanmerking kunnen worden genomen. Hiervoor is wel vereist dat de heffingsplichtige kennis heeft kunnen nemen van deze resultaten. De opname van de resultaten in het Geoloket Waterkwaliteit, dat doorlopend raadpleegbaar is, wordt hierbij als voldoende kennisgeving beschouwd. De resultaten van schepmonsters uitgevoerd door de toezichthouder bevoegd voor Milieuhandhaving, die ook in aanmerking zullen kunnen worden genomen, worden niet beschikbaar gesteld op het Geoloket. De heffingsplichtige wordt van deze resultaten echter steeds door de toezichthouder zelf in kennis gesteld, al dan niet door opname in het proces-verbaal. De Vlaamse Milieumaatschappij dient deze daarom ook niet nogmaals ter kennis te brengen van de heffingsplichtige.

VMM voorziet bijkomend de bedrijven te informeren over deze wijzigingen in de loop van heffingsjaar 2024.

Art. 5, 6, 7 en 8

De meest recente versie van artikel 8 van het uitvoeringsbesluit bepaalt dat de aangifte elektronisch moet worden ingediend via een internetloket dat de Vlaamse Milieumaatschappij ter beschikking stelt. In de aangepaste tekst staat niet meer dat het model ervan wordt vastgesteld in bijlage I en III bij het uitvoeringsbesluit. Bovendien bepaalt artikel 4.2.4.2 van het decreet dat de melding van ingebruikname/stopzetting van een eigenwaterwinning wordt gedaan met het formulier dat de Vlaamse Milieumaatschappij ter beschikking stelt. Hierdoor komt de bijlage 2 bij het uitvoeringsbesluit eveneens te vervallen. Ingevolge deze aanpassingen worden de bijlagen bij het uitvoeringsbesluit en paragraaf 2 van dit artikel opgeheven.

De verwijzing naar de oude wetgeving in artikel 8 en 9, die over het hoofd werd gezien bij eerdere wijziging, aangepast door te verwijzen naar “het decreet”.

Art. 9

De bepalingen van artikel 1, 2, 1° tot en met 4° en 6° tot en met 8°, 3 en 4 van dit besluit zullen in werking treden op 1 januari 2024, dit om te vermijden dat bij publicatie in de loop van het jaar met verschillende procedures dient rekening gehouden te worden.

De reparatieartikelen 2, 5°, 5 en 6 die de oude verwijzingen in het uitvoeringsbesluit vervangen zijn geen inhoudelijke aanpassingen waaraan rechtsgevolgen zijn verbonden. Zoals bij de artikelen van het wijzigingsbesluit van 26 april 2019 hebben ze uitwerking vanaf de datum van inwerkingtreding van het gecoördineerd decreet integraal waterbeleid, dus vanaf 1 januari 2019.

Voor artikel 7 en 8 van dit besluit is geen specifieke datum van inwerkingtreding nodig. Deze artikelen treden dus volgens de algemene regeling in werking tien dagen na de publicatie van dit besluit in het Belgisch Staatsblad. De overbodig geworden formulieren opgenomen in de bijlagen bij het uitvoeringsbesluit zijn bij de invoering van de nieuwe regeling niet ingetrokken maar omwille van de voorrang van de meest recente regeling niet meer van toepassing. Met het oog op de rechtszekerheid worden deze thans expliciet opgeheven.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het budget van de Vlaamse Overheid.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op de werking of budgetten van de lokale en provinciale besturen

D. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

4. VERDER TRAJECT

Het voorliggende betreft een principiële goedkeuring met het oog op een adviesaanvraag bij de Raad van State alsook de relevantie Strategische Adviesraden. Na advies Raad van State zal het voorliggende ontwerp van besluit ter definitieve goedkeuring opnieuw voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering met het oog op een definitieve goedkeuring.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2002 tot uitvoering van Titel IV, hoofdstuk II en Titel V, hoofdstuk IV van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;
2. De Vlaamse minister, bevoegd voor Justitie en handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
 - a. Te gelasten over het voornoemde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van:
 - de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
 - de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad)
 - b. Te machtigen te beoordelen of voornoemde advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst, en te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State indien de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR